

Jonge Zeeuwse kunstgarde slaat op de trom

Door Rolf Bosboom

Ze noemen zich de Zeeuwse Nieuwe. Dertien veelal jonge, professionele kunstenaars uit de provincie hebben de afgelopen twee maanden intensief samengewerkt. De onderlinge uitwisselingen hebben soms verrassende resultaten opgeleverd, te zien op de eindexpositie die vandaag in Goes wordt geopend. Het ziet ernaar uit dat het tijdelijke collectief een meer permanent vervolg krijgt.

Het schoolse heeft het veld geruimd voor het creatieve. Het pand aan de J.P. Coenstraat in Goes dat tot vorig jaar een vestiging was van het Regionaal Opleidingen Centrum Zeeland, is nu een artistieke ontmoetingsplaats. Buiten, op het plein, staan een aanhangwagen en wat tafels die hun langste tijd hebben gehad. Een roestige kruiwagen is tegen de gevel gestald. 'Gebouw 5', staat er nog als ROC-relik bij de deur.

Binnen zetelt de kunst. Een machtige aula omarmt de bezoeker en biedt, links en rechts en dankzij de galerij ook boven, uitzicht op de vroegere lokalen. Het zijn imposante ruimtes, met hoge ramen die het licht alle ruimte gunnen - ideale ateliers voor kunstenaars. Waar voorheen onderwijs werd gegeven, wijden zij zich nu aan de artistieke zelfstudie.

Het gebouw is sinds een jaar in gebruik bij de Goese kunststichting G2A en vormt nu ook het hart van de Zeeuwse Nieuwe. Het is bovendien de plaats waar de afsluitende tentoonstelling wordt gehouden. Coen Wieman van G2A, tevens een Zeeuwse Nieuwe, wit als voorbereiding nog enkele muren. Op de bar ligt een things to do-lijst, voor de laatste dagen tot de opening.

Denz de Kroon, ook van zowel G2A als Zeeuwse Nieuwe, loopt wat rond. Hij heeft zijn bijdrage aan de expositie gereed. Al vaker was Groei der elementen te zien, een reeks staande blokken in verschillende kleuren en hoogten. Ze vormen een beeldbepalend element in de aula. Aan de muur hangt nieuw werk, onder meer een figuur opgebouwd uit vierkante plaatjes. "Die spanning van geometrische en organische vormen vind ik heel interessant."

De Kroon is zeer te spreken over de samenwerking met andere Zeeuwse kunstenaars. "Het werkt heel inspirerend en stimulerend. Je merkt dat je veel kunt leren van anderen. Iedereen is weliswaar op zijn eigen manier bezig, maar allemaal hebben ze een enorme drive. Daardoor gebeurt er ook wat als je dat samenvoegt. Iedereen vult elkaar goed aan en er ontstaan nieuwe dingen." Hij wijst op de bijzondere keramiek van Liesbeth Minderhoud. "Het is totaal anders dan wat ik maak, maar daarom voor mij juist heel interessant."

Zeeuwse Nieuwe is een initiatief van CBK Zeeland, voluit het Centrum voor Beeldende Kunsten, Vormgeving en Architectuur. "Het idee is al zo'n drie jaar geleden ontstaan, vanuit de gedachte: wie zijn nu de jonge kunstenaars in deze provincie?", zegt directeur Kathrin Ginsberg.

In de zomer van 2003 hield het centrum een zomeratelier met de jonge kunstenaar Michiel Paalvast, in combinatie met Gust Romijn. Daaruit kwam weer een workshop met Kees de Valk voort, waarvoor jonge kunstenaars werden uitgenodigd.

Sindsdien heeft Ginsberg geprobeerd regelmatig ontmoetingen tot stand te brengen tussen de jonge kunstgarde in Zeeland. Het idee erachter is vooral hen meer onder de aandacht te

brengen, te laten zien wat voor talent in eigen omgeving actief is. Daarnaast is het doel kunstenaars ervaringen te laten uitwisselen, ook op praktisch gebied. "Ze zijn allemaal heel integer met hun werk bezig en willen er ook mee verder", zegt Ginsberg. "Dan moet je ook weten hoe je allerlei problemen oplost en hoe je aandacht krijgt voor je werk."

Collectieven

Een concrete uitvoering liet echter op zich wachten. Beeldend kunstenaar Bianca Runge uit Veere bedacht uiteindelijk het concept zoals dat nu wordt uitgevoerd, onder de naam Zeeuwse Nieuwe. Er werd een groep van dertien professionele en overwegend jonge kunstenaars samengesteld, met als verbindende factor dat ze allemaal betrokken zijn bij andere, kleinere collectieven: G2A in Goes, Kipvis in Middelburg (voorheen in Sint Laurens), Kunstplein Veere en Galerie Pop in Domburg.

Behalve dat een gezamenlijke tentoonstelling is voorbereid, is er ook een expositie in De Drukkerij in Middelburg geregeld, hebben de kunstenaars zich gepresenteerd op bedrijvenbeurs Contacta in Goes, hebben twee van hen (Machteld van der Wijst en Liesbeth Labour) een fraaie catalogus gemaakt van het werk van de Zeeuwse Nieuwe en heeft Bianca Runge korte, opmerkelijke videofilms gemaakt van de ateliers van elke kunstenaar. Deze werden de afgelopen dagen herhaaldelijk vertoond bij Omroep Zeeland.

Zo gaan ze op allerlei manieren de boer op met hun werk, met het etiket Zeeuwse Nieuwe als slim doordacht marketinginstrument. "Om als kunstenaar te overleven, móet je wel naar buiten treden", zegt Bianca Runge. "Het is van levensbelang dat je wordt gezien. Je moet blijven knokken om te proberen opdrachten binnen te halen, want het komt niet vanzelf op je af. Als groep heb je een veel groter bereik dan als individu. Je moet daar ook in groeien. De Contacta was in dat opzicht heel spannend. Uiteindelijk was iedereen tevreden over het resultaat. Er zijn veel contacten gegroeid."

Het complex tegenover het G2A-pand, de vroegere kappersschool, is sinds kort in gebruik als atelierruimte, als alternatief voor het af te breken schoolgebouw in de Tomatestraat. Ellen de Boer, de jongste Zeeuwse Nieuwe, is er ook neergestreken en bereidt haar aandeel in de expositie voor. Het is een verzameling honingraatvormige schilderijen met afbeeldingen van handen, die ze horizontaal - op de grond - presenteert. "Ik heb in Breda op de academie gezeten, maar heb besloten om terug naar Goes te komen. Daar liggen uiteindelijk toch mijn roots, al wil ik over enkele jaren wel naar het buitenland." Financieel overeind blijven als kunstenaar is niet eenvoudig, ervaart Ellen. "Galleries zijn erg duur en het aanbod is beperkt. Ik zoek alternatieve expositieplaatsen, maar daar komen weer geen kopers. Ik heb wel grote steun aan dit atelier. Het vormt voor mij een goede basis om te werken."

Ellen vindt Zeeuwse Nieuwe een waardevol initiatief. "Je raakt betrokken bij andere kunstenaars, bij hun werkwijze. Op exposities leer je lang niet zoveel als wanneer je in iemands atelier komt en ziet hoe iemand werkt. Er zitten meerdere kunstenaars tussen die me inspireren."

Geluk

Denz de Kroon heeft net, samen met Coen Wieman, een opdracht afgerond voor het nieuwe stadskantoor in Goes. "Het is de eerste keer dat ik zodanig wordt betaald voor mijn werk, dat

ik er tijdelijk van kan leven. Als je het alleen moet hebben van de schilderijenverkoop, heb je wel heel veel geluk nodig."

Net als de andere Zeeuwse Nieuwe hecht De Kroon aan Zeeland. "Artistiek gezien is het voor mij een stimulerend gebied. Ik ben geen stadsmens. Ik heb echt de zee nodig. Voor veel jongeren is de verleiding groot om naar de Randstad te gaan. Je hebt daar ook veel meer mogelijkheden om jezelf als kunstenaar te presenteren, maar tegelijk ben je er een van de velen. In Zeeland word je als kunstenaar toch eerder opgemerkt, al is je economische afzetmarkt kleiner."

Voedingsbodem

Runge vestigde zich enkele jaren geleden in Zeeland. Ze bespeurt volop talent en een vruchtbare artistieke voedingsbodem, al zouden overheden wat haar betreft extra impulsen kunnen geven door bijvoorbeeld te zorgen voor meer atelierruimtes, zoals onlangs op het Molenwater in Middelburg is gebeurd. "Dat zou heel erg mooi zijn. Iedereen roept dat kunst heel erg belangrijk is, maar het beleid is er meestal niet op afgestemd."

Om dat aan te kaarten komt er volgend voorjaar een ontmoeting met Zeeuwse bestuurders. Zeeuwse Nieuwe krijgt hoe dan ook een vervolg, zegt Runge. "De naam blijft zeker bestaan, maar het wordt waarschijnlijk een flexibeler geheel. Misschien dat er ook mensen bijkomen." Zij hoopt vooral meer jonge kunstenaars erbij te betrekken die nauwelijks aan bod komen.

CBK-directeur Ginsberg is eveneens van oordeel dat Zeeuwse Nieuwe aan het doel beantwoordt en een vervolg voor de hand ligt. "De kunstenaars zullen elkaar blijven vinden en er zullen andere gezamenlijke activiteiten ontstaan." Het CBK gaat ook proberen mensen met een Zeeuwse achtergrond die afstuderen aan de kunstacademies, in contact te brengen met de groep. Door steeds de aandacht te vestigen op de activiteiten van de nieuwe garde, ontstaan vanzelf weer nieuwe initiatieven, verwacht Ginsberg. "Je krijgt een vliegwieleffect. Door harder op de trom te slaan, val je meer op."

De eindexpositie van Zeeuwse Nieuwe in het pand J.P. Coenstraat 5 in Goes wordt vanmiddag om 16.00 uur geopend, met onder meer een optreden van de band Lucid Dream.

De tentoonstelling duurt tot en met 11 december en is op vrijdag, zaterdag en zondag geopend, van 12.00 tot 17.00 uur.

De expositie in De Drukkerij is nog tot en met 4 december te zien.

De Zeeuwse Nieuwe zijn:

Bianca Runge (1967) uit Veere, Caroline Passenier (1970) uit Middelburg, Coen Wieman (1976) uit Goes, Danny van Rijt (1963) uit Geersdijk, Denz de Kroon (1973) uit Goes, Ellen de Boer (1980) uit Goes, Janneke Rottier (1949) uit Goes, Liesbeth Labeur/Sela (1975) uit Middelburg, Liesbeth Minderhoud (1975) uit Domburg, Machteld van der Wijst (1974) uit Westkapelle, Michiel Paalvast (1976) uit Veere, Nanda Runge (1970) uit Middelburg en Ollo Feenstra (1959) uit Veere.

Copyright Provinciale Zeeuwse Courant